

List izlazi tjedno. Godišnja pretplata
30 Din. Za inozemstvo 60 — Oglasi po
naročitoj tarifi.

GOD. VI

BROJ 19

ŠIBENIK, 12 svibnja 1935

Rukopisi se ne vraćaju — Adresa ured-
ništva i uprave: ŠIBENIK pp. 17.

SRCE zlatnije od zlata

Hoćete da vam ispričam pri-
ču o srcu koje je zlatnije od
zlata?

— Bilo je u početku svijeta.
Sve je bilo već stvoreno osim
čovjeka. I Bog se zamisli; u mis-
lima dođe i do egipatske rijeke
Nila. Pruži ruku i sa dna rijeke
zagrabi šaku mulja. Baš na onom
mjestu našao se riječni rak koji
ga, uznemiren u svojoj besposli-
ci, uštupnu za prst tako čvrsto,
da iz njega briznu kaplja krvi.

I znate što je Bog učinio iz
one kaplje krvi? — Priča kaže:
Materinsko srce!

Svake godine se u svibnju sla-
vi majčin dan. I baš u ovu dru-
gu svibanjsku nedjelju zaredaće
po našoj domovini proslave, na
kojima će se pjevati pjesme i iz-
govarati slavospjevi materinskom
srcu koje je zlatnije od zlata.

Drag nam je otac. Ljubimo
našu braću i sestre. Veselimo se
s prijateljima, a s njima se i ža-
lostimo. Ali s nikim se tako ne
veselimo i ne žalostimo, nitko
nam nije tako drag, i nikoga tako
ne ljubimo kao zlatno srce naše
matere!

Jeste li čuli onu priču o iz-
gubljenom cigančetu?

Zalutalo negdje ciganče i nije
više znalo puta do svoje majke.
Plakalo je kao jesenska kiša i
suznim očima tražilo dragi lik.
Prolazili kraj njega ljudi pa, da
ga nekako utješe, pokazivali mu
razne gospođe: mlade i bogate,
obučene u svilu i okićene blješ-
tavim zlatom. Ali ciganče za sve
te gospođe ne pokazuje ni malo
zanimanja. Ta one nisu njegova
majka! Ona je mnogo ljepša i
divnija! — Tek kad se pred njim
pojavi siromašna žena, zaogrnutu
prljavim, istrošenim krpetinama,
djetetu se rastvore oči, pójuri
prema njoj i nađe se, sav sretan,
u njezinom naručaju. — To je
bila njegova majka!

O, materinsko srce! Drago i
bogato! Toplo kao sunce u po-
dne i mekše od perina s kojima
se pokrивaju mogućnici!

Ko ne bi ljubio to srce, kad
nas ono ljubi ljubavlju koja je
silnija od grama i požara, jača
od smrti?!

Na najmekšem u kožu... ..

Gostoljublje ledenih ljudi

U čitavoj Sibiriji je studeno, ali
najstrašnija studen vlada uz rijeku A-
nabari. Tamo se vječno bjelasa snijeg,
a led škripi pod putničkim nogama.
— I taj kraj ledenih ljudi, koji se
oblače u bunde i pokrивaju kožama,
proputovao je evropski putnik Cam-
penhausen i zapisao o njemu svoje
doživljaje.

Kraj rijeke Anabari živi tung-
sko pleme Dolgani. Bori se s priro-
dom i pomalo izumire. Mirni i tihi,
kao one ravnice pokrivene vječnim sni-
jegom, prepušteni su sebi i prirodi.
Rijetko se kada koji stranac svrati k
tim divljim ljudima.

Jednom se, kako priča Campen-
hausen, dogodi da je u tu mrzlu pu-
štoš zalutao neki tudinac. Putovao je,
i noć ga je zatekla pod otvorenim ne-
bom.

Ako je po danu tamo tako stude-
no da moraš lice i nos pokrивati vu-
nenim kožama, što onda mora biti u
noći!? — Pod nogama led, nad gla-
vom nebo, mrzlo kao ledena ploča, a
svuda naokolo oštri zrak koji probija
kroz debele ogrtače i dopire do ko-
stiju.

Svu tu strahotu sibirske noći do-
življavao je zalutali tudinac. Ali,
najednom, nasmija mu se sreća. Lu-
tajući stigao do niskih šatora, tih je-
dinih palača siromašnih Dolgana. Psi
čuvari načuliše oprezne uši i, kao

jedan, zalajše na bunitelja noćnog
mira koji se prostirao nad beskrajnim
zasniježenim pokrajinama.

Lavež pasa probudi umorne do-
maćine pod šatorima. Neki ustadoše i
povriše kroz vrata. Kad su kraj šato-
ra opazili tudina, pozvaše ga k sebi i
uvedoše pod svoj krov. Mrzlo mu je
bilo, da su mu zubi cvkotali. Zato
iznesoše i ponudiše mu najmekši ko-
žuh koji se našao u njihovoj kolibici. I
na taj najmekši kožuh je morao sje-
sti!

Računali su i na okrepu. I, eno,
nose preda nj jela koja čuvaju samo
za najveće obiteljske svečanosti. Ništa
nisu sakrivali. Ponudiše mu sve što-
god se u onaj čas našlo u kućici. Tu-
dinac je jeo, a domaćini su nudili
dok nije sve pojelo!

Na rastanku, kad su se s njim
pozdravljali, htjedoše ga nečim nada-
riti. I dadoše mu punu posudu rakije!
— Ko zna da je rakija za njih najveća
i najmilija dragocjenost, razumjeće
kolika i kakva gostoljubivost vlada
pod siromašnim šatorima neprosvijet-
ljenih Dolgana.

Tako, premda do njih još nije
doprla Kristova propovijed na gori,
izvršuju ono: „Ko daje jednomu od
moje namjanje braće, meni je dao.“

Zar to nije dokaz da je čovječja
duša po prirodi kršćanska?!

Irilac

Katoličke pobjede

U luci istine

Istina je najljepša kćerka Božja.
Nema čovjeka koji nije u nju zaljub-
ljen. Svi bi je htjeli poljubiti u pre-

krasno čelo i uroniti u duboke oči. —
Ali mnogima to nije dano. Neki go-
dine i godine plove morem života

Ni smo svi bogati. Većina na-
ših obitelji je siromašna. Žive u
niskim, tamnim kućama i životare
iz dana u dan. Ali i ako je tamo
sve nisko, tamno i bijedno - sret-
no se živi ako još kraj ognjišta
kuća majčino srce.

Majka u svojoj ljubavi ne
misli na sebe. Živi za svog muža
i djecu. Zato na objedu i večeri
najbolje zalogaše daje njima, a
ona, ako nema što drugo, zado-
voljava se s kostima, uvjeravajući
ih kako je njoj najdraža kost;
Ako nema ni toga, zna oštati gla-
dna, jer je ona već prije, dok je
kuhala, jela!

Majčino srce! Ko može ra-
zumjeti otajstvene dubljine njego-
ve ljubavi s kojom se, po noći,
nadvija nad čedom u koljevci i
gladi mu, dugo — dugo, zlatne
uvojke kose? S kojom, po danu,

roni u oči svog zlata, želeći da
se sva prelije u nj?

Ko od nas nije pao u glib?
Zalutao s puta dobrote? Zabora-
vio katkada na ljubljenog Boga?

I dok su nas ljudi bacali na
sito i rešet, osuđivali nas i s
prezirom se od nas udaljivali,
kraj nas je ostalo majčino srce,
grčilo se od bola i ljubilo nas,
ljubilo još više!

Jedino biće u kojem uvijek
plamsa ljubav — to je majka.
Ona ljubi po danu i po noći.
Kad smo siromašni i bogati. Dobr
i zli! — Radi te ljubavi sinovi i
kćerke odlučiše svake godine
posvetiti svojim materama poseb-
ni dan, da im mogu zapjevati
pjesmu svoje zahvalnosti i javno,
pred čitavim svijetom, očitovati
odanu djetinju ljubav.

Šta ćemo dati svojim majka-
ma za materinski dan? — Obda-

i traže Istinu, pa je ne nalaze. —
Zašto? Jer je ne traže tamo gdje se
ona nalazi!

A što je istina, i gdje se ona
nalazi?

Na to pitanje odgovaraju tisuće
učenih glava. Neki od tih odgovora
ovako glasi:

— Nijemac, profesor protestant-
ske bogoslovije Friedrich Heiler našao
je istinu: prešao je na katoličku vjeru!

— Priznati njemački književnik
Karl Benno pl. Mechow koji je posli-
je rata napisao veliki roman „Doga-
đaj“, ostavio je protestantsku i ušao
u katoličku Crkvu!

— Barnaba Skinhušu, pravoslavni
arhimandrit i tajnik pravoslavnog nad-
biskupa Apolonija u New-Yorku, po-
stao je katolik kao što je, u istom tom
gradu, pred godinu dana, postao ka-
tolik: pravoslavni nadbiskup Vladimir
Aleksandrov!

— U Svicarskoj, u Ženevi, obra-
tio se na katoličku vjeru bivši prote-
stantski misionar u Japanu dr. Iser-
land!

— Na otocima Fidži u Oceaniji
primljen je među katoličke katehiste,
koji poganima propovijedaju Kristo-
vo Evanđelje, unuk domaćeg prote-
stantskog pastora!

— Nottinghamski biskup Mac
Nulty javlja da se dopisuje sa 17 an-
glikanskih pastora koji se spremaju
u isti dan pristupiti u katoličku Crkvu!

Svi ti, nakon dugog lutanja, pris-
pješe u luku istne. I sad su zadovoljni
i mirni.

SAVEZ KATOLICKE STAMPE. Oko
200 katoličkih listova u Poljskoj osnovalo
je središnji savez katoličke štampe. Na taj
će način lakše odoljevati jakim nasrtajima
svojih raznovrsnih neprijatelja.

rimo ih s dvjema najvećim dra-
gocjenostima: Ljubavlju koja ide
i preko groba, i dobrotom koja
će biti slična njihovoj dobroti!
Međutim recimo im, iz bliza ili
iz daleka, ono što je zapisao slo-
venski svećenik i književnik Ksa-
ver Meško:

„Kad bih ja bio sunčana zra-
ka, grijao bih ti ruke, kada
zimi u mrzloj vodi pereš moje
rublje, majčice moja.“

Kad bih bio kruh, htio bih
biti bijel kao snijeg na gorama
ii velik kao čitava zemlja, da ni-
kada ne bi osjetila gladiti, majčice
moja.

I kad bih bio ja kralj, rekao
bih ti: Uzmi zlatnu krunu ti, maj-
čice moja. I čitavo kraljevstvo
uzmi; jer najbolje će biti meni i
drugima, ako budeš ti svima vladala,
majčice moja.“

Ig.

Po državi

IZBORNE BROJKE. Dneva petog o. mj. bili su u čitavoj državi provedeni izbori. Prema službenom izvještaju donasmo ove brojke: Upisanih birača bilo je ukupno 3, 829.274; od tih je glasovalo 2,778.172 ili 72.55 posto. Lista g. B. Jevtića dobila je ukupno 1,738.390 glasova, lista dra V. Mačeka 983.248, lista B. Maksimovića 32.720, a lista D. Ljotića 23.814. — U savskoj banovini je glasovalo za listu dra Mačeka 405.356 glasača, a za listu g. Jevtića 177.789; u primorskoj banovini za listu dra Mačeka 111.993, za listu g. Jevtića 65.609. — U 13 glasačkih mjesta izvršile se u ovu nedjelju naknadni izbori.

MAJČIN DAN. Kao svake godine mjeseca svibnja tako će se i ove godine po svojoj državi proslaviti Majčin dan u nedjelju 12 svibnja. Pokažimo da u svojoj duši gojimo sinovsku ljubav prema majci!

NOVI TIP AVIONA. U tvornici avijona u Zemunu gradi se avion novog sastava. Saobraćati će na pruži Zagreb-Beograd. Sam avion će biti tako građen da će krila biti potpuno odvojena od kabine za putnike. Sama će kabina slobodno visjeti pod trupom avijona. Ona će se u potrebi moći otkopčati i pomoću padobrana spustiti na zemlju.

DOBRA STAMPA. Kod nas se, osobito zadnje godine, opaža napredak dobre štampe. Tako je hrvatsko književno društvo sv. Jeronima prošle godine raspalo 165.850 knjiga. — Samo napred!

NAŠI, A DALEKO OD NAS. Naša država ide u red država koje imaju veliki postotak stanovništva izvan svojih granica. Po najnovijim statistikama izvan granica Jugoslavije živi oko 2,500.000 naših sunarodnjaka.

KRIŽARSKA PROSLAVA. Sva Križarska Brastva u nedjelju 12 svibnja, ili u koju od slijedećih nedjelja, svečano će proslaviti dan sv. Ivana Evanđelista, zaštitnika Križarske omladine.

VEOMA NISKE CIJENE. Javljuju iz Bosne da je prošlog tjedna za jedan dinar prodavano 10—12 kom. jaja. Živač po 5 dinara kilogram. Jednako su pale cijene i mliječnim proizvodima.

PUTUJMO ZRAKOM! 1 svibnja o. g. otvorena je zračna pruga Beč — Prag — Zagreb — Beograd. Put Zagreb-Beograd stoji 350 dinara. Lani je stajao 440 dinara. Jednako su u planu i neke nove pruge, kao Brno — Bratislava — Zagreb — Sušak.

OTROVNICI U HERCEGOVINI. Već su se, u rano proljeće, u Hercegovini pojavile mnoge zmijske otrovnice. Neki radi toga očekuju vruće ljeto. — Zmije su veoma opasne za ljude i za stoku.

KRIŽ KAO SPOMENIK. Na brdu Srđu kraj Dubrovnika podići će se križ na visini 435 m nad morem. Križ će biti izrađen iz prvorazrednog mramora.

PLUGOVI ĆE BITI JEFTINIJI. Na zborovanju pojedinih zastupnika tvornica plugova iz naše države, koje se je održalo u Beogradu, odlučilo se da od 15 travnja snize cijene plugova za 10%.

Na 12. nov. 1730. Josip Barbaro, providur iz Novigrada, uvede u posjed fratre u Karinu. Prisustvovao je o. Andrija Barišić delegat franj. provincije, o. Jure Ivanović defintor, o. Toma Babić književnik i o. Jere Filipović iz Rame, šiben. lektor, te mnoštvo naroda s harambašom Vukašinom Dmiovićem iz Karina i bratom mu pravoslav. popom i seoski suci.

Ninski biskup Ivan A. Balbi dao je fratrima duhovnu vlast. Njegov delegat kanonik Ivan Vlatković zagrlio je stari razbijeni oltar i u ime biskupovo uveo fratre u posjed. Radom su upravljali fra Frane Čozić Kaime i fra Frane Bokano, koji su i sami radili rukama. Novčana sredstva dali su zadar. nadbiskup, ninski biskup, obitelji Oštrića i Vlatkovića iz Novigrada i Lokadelo iz Obrovca, franjev. i drugi župnici te puk. God. 1732. crkva je bila sagrađena, pa su fratri mogli ići na molitvu u kor, ali jer je rad zapao na samostanu, jer nije bilo novaca, a nije se moglo sakupljati radi kuge. Ipak je franj. kapitul u Brodu 1732. proglasio ovaj samostan pravim. Rad je lijepo napredovao g. 1733. Usred kloštra podignut je zdenac, za koji je dao lijepu krunu Franjo Bragadin, prokurator iz Novigrada, kako svjedoči natpis na njemu. God. 1735. u samostanu je učinjeno opet osam soba i time je u glavnom radnja dovršena. Samostan je 28. jula 1739. doži-

Za materinski dan

Mirko Kunčić

Dvije nove priče

Ruke

Nekoć u davnini su živjele ruke. Ruke košćate i pune žarkih žuljeva kao ranjeno deblo koje se suši. Ruke malene i bijele, kao da je iz njih istekla zadnja kaplja krvi.

I bilo je dijete, blijedo i bolesno, kojemu je soba bila tijesna tamnica a postelja trnova stupica u kojoj je bilo zarobljeno kao nedoraslo ptiče. Dan i noć se grčilo u boli i njegov krik je kao nož rezao srca do krvi...

„Boli, boli...”
I donesoše mu najmekše perje za jastuk i uzglavlje, i otvoriše mu širom prozore, da se je tisuću zraka šasulo na nj.

Ali djetetu je bilo pri srcu mrzlo i teško, a najmekše perje je bilo za nj kao kamen tvrdo.

Stali su kraj njega i nisu mu znali pomoći. Već je smrt disala s rasvalog polja, već su se gasile njegove oči kao svijetlo kad mu ponestaje ulja.

Tada se otvoriše vrata i u sobu dojuriše ruke. Povratile su se s dugog, dugog putovanja, svenule i umorne, kao da su izorale najtvrde gore.

Tiho, tiho pristupiše k postelji djeteta; nježno, nježno se dotaknuše njegovog čela. I gledaj: „svjetiljka u njegovim očima zasinu novom moći, i sve oko njega posta meko, meko.

Košćate su bile i pune žarkih žuljeva kao izranjeno deblo koje se suši; malene i bijele kao da je iz njih iscurila zadnja kaplja krvi.

Pa su bile bolesnom djetetu mekše od svile i baršuna, toplije od sunca koje grije čitav svijet.

To su bile ruke moje majke.

Oči

Nekoć u davnini su živjele oči. Oči, kojima ne možeš izmjeriti dubljine, oči, u kojima se digneš, kao balon, u visine. A ništa u njima nije bilo svijetlo i veselo; u njima se zauvijek nastanio nijem i mrk gost: gorčina.

I bilo je dijete, zaneseno u otajstvene daljine, smeteno i čudnovato u svojim neispunjenim sanjama, u svojoj neutješljivoj čežnji.

Raširilo je ruke u crnu noć i zaželjelo — čitavom svijetu prkoseći: „Neka sine sunce!”

I usred najsvjetlijeg dana njegovo oko je poslalo čežnju pod Božje nebo:

„Neka zasvijetlucaju zvijezde!”
I nitko mu nije mogao dočarati sunce u crnoj, crnoj noći, ni zvijezde u bijelim, bijelim danima.

Kao izgubljen povuklo se u samotnu šumu i gorko plakalo u grčevito stisnutu pest. Nije ga utješila ševina pjesma ni tajanstven šum vjetrova u vrhovima stabala.

Tada ga potražiše oči i skloniše se nad njim. I njihov smijesak je bio: — sunce posred zvjezdane noći; i njihove suze: — treptaji zvijezda posred sunčanih dana.

Ništa svijetlo ni veselo nije bilo u tim očima; nijem i mrk gost se zauvijek nastanio u njima: gorčina.

Ali su znale ispuniti djetetu najtiše želje i dočarati mu sunce i zvijezde u nemirno srce.

To su bile oči moje majke.

Probuđena svijest

Premda je Francuska „prvorođena kćerka” katoličke Crkve, ipak u njoj još vladaju mnogi protuvjerski zakoni. Tako je i školski zakon neprijateljski raspoložen prema vjeri. U državnim školama, prema tom zakonu, ne smiju se djeca poučavati u vjeronauku. I takve škole moraju biti u svakoj francuskoj općini!

Pa što se događa? Katolici neće u takve škole da šalju svoju djecu. Oni osnivaju posebne katoličke škole koje djeci daju, uz ostalo znanje, vjeru i ljubav prema Bogu.

Zato su mnoge državne škole prazne, bez učenika. Tako je, na primjer, u pokrajini Vandée 77 državnih škola. Svaka ima, poprečno, 14 učenika. A

14 škola je bez ijednoga učenika! Te škole imaju učitelje, ali oni nemaju koga poučavati.

Svijest francuskih katolika se sve više budi. I tu je već probuđena!

NESRETNA SMRT. Na kolodvoru u Pragu nedavno je izgorjelo 50 vagona sijena i slame. Na garištu je nađeno mnogo ljudskih kostiju. Računa se da je izgorjelo 50 prosjaka i beskućnika koji su bili našli pronočište u sijenu.

Zdravo Marijo!

Kada se priroda
Već sasvim probudi,
Svojoj majci gromko,
Gromko kliću ljudi:
Zdravo Marijo!

Šaroliko cvijeće,
Uzburkano more,
Rijeke, gore, vode
Svojoj Gospi zборе:
Zdravo Marijo!

I smilioni mornar
U strašnoj oluji,
Nadajuć se spasu,
Svojoj Zvijezdi bruiju:
Zdravo Marijo!

Najljepšoj Ljubici
Usred bijelog raja
Moja duša kliče
Na početku maja:
Zdravo Marijo!

MARKO SINOVČIĆ

Po svijetu

SPOR ALBANSKE VLADE I KATOLIKA. Između albanske vlade i katolika došlo je nedavno do spora. Vlada je htjela ukinuti sve katoličke škole. Kako je međutim došlo do sporazuma između Vatikana i albanske vlade, stvar je povoljno riješena.

POBUNA VOJSKE. Engleske novine javljaju da je među vojnicima talijanskih četa, koje su morale biti ukrcane za Abesiniju, došlo do pobune. Broj pobunjenika bi bio znan. Vlasti su pomoću crnih košulja bunu ugušile, ali pobunjenike nijesu kaznili.

RADIO-STANICE. Nedavno je tvornica Radio aparata Philips objelodanila zanimljivu statistiku. Po toj statistici na svijetu ima 35.700 radio stanica koje daju vijesti i glazbu. Na parobrode i zrakoplove dolazi od tog broja 28.000 stanica.

STUDENTI — KARITATIVNI RADNICI. Katolički studenti i studentice u Japanu u zadnje vrijeme razvile veliku karitativnu djelatnost. Najviše se brinu za neopskrbljenu djecu. Dok oni tako, što rade naši brojni studenti koji se oduševljavaju za komunizam?

PRIPRAVNI ZA RAT. Italija je u Abesiniju poslala oko 70.000 vojnika i 1.000 avijona. Sva vojska mirno čeka, dok prestanu kiše, da onda svemu svijetu pokaže kako se radi za mir. — Što vrijede svi sporazumi i mirovne konference kad je taj rad daleko od Tvorca mira?!

SV. OTAC ZA RUSIJU. Na Cvjetnicu o. g. sv. Otac je otslužio sv. Misu za prestanak bezbožnog pokreta u Rusiji i čitavom svijetu. — Neka ga dobi Bog što prije usliši, te bratski narod, kao i ostali svijet oslobodi teških okova kapitalizma i komunizma.

PO PLODOVIMA NJIHOVIM... U toku prošle godine u Sovjetskoj Rusiji u zajedničkim seljačkim gospodarstvima proizvedeno je, oko 15 milijuna rubalja — Dakle se i u „raju” krade!

IZ GRČKE. Neke novine javljaju da se u Grčkoj spremaju da pozovu natrag potjeranog kralja na prijestolje. Tim bi grčka bila pretvorena u monarhiju. Kralj Đuro je izjavio da će se rado vratiti, ako ga narod pozove.

RAD ZA MIR. Doznajemo da je englesko ministarstvo ratne mornarice prihvatilo budžet od 456 milijuna dolara koji bi se imao dati u korist „propagande za mir” time što bi se izgradile nove ratne jedinice. — Belgija, Njemačka i Švedska kriomčare oružje u Abesiniju...

SVJETSKA IZLOŽBA U BRUXELLESU. Svjetska izložba za god. 1935 u Bruxellesu je otvorena na veoma svečan način. Samom otvorenju je prisustvovao Nj. V. Kralj, vlada i prestavnici vlasti. Oko uređenja same izložbe radilo se više od godinu dana.

ZABRANA STAMPE. Javljuju iz Njemačke da je izdana naredba kojom se zabranjuju sve novine i brošure koje ne pišu onako kako hoće vlada i vladajuća narodnosocijalistička stranka. To je izazvalo veliko negodovanje. Mnogo je time pogodena i katolička štampa. Po nekim vijestima ta je naredba s obzirom na kat. štampu mnogo ublažena.

STARO VINO. U Speyeru u Njemačkoj su našli u nekom zasutom podrumu vino staro 1700 godina. Samo vino je bilo zgusnuto i nije bilo dobro za piće.

Tko putuje neka zna!

Biletarnica
„PUTNIK”
u Šibeniku
Nalazi se na POLJANI

LUKA ŠARIĆ - ŠIBENIK

Trgovina pomodne i kratke robe
VELIKO SKLADIŠTE TRIDENT konca, sve vrste D. M. C.
za ručne radove, kao svile i vune.

VELIKI IZBOR damskih dugmeta, šnala, rukavica, čarapa, tašna, kombinezona, kupaćih odijela, „BENGER” šešira, kišobrana, ručnika, rubaca, košulja, kapa, ovratnika, kufera i t. d.

Ovaj je članak kratak izvatak iz velikoga „Karin, selo i samostan”.

D. Krsto Stošić

